یادداشت روز

رضا زبیب
کارشناس ارشد امور بین الملل

چشم‌انداز آمریکای پس از اشغال کنگره

شرایط جغرافیایی، قدرت و ثروت آمریکا به ویژه پس از جنگ جهانی دوم به گونه‌ای بوده که به این کشور اجازه داده در سایر کشورها و مناطق جهان تاثیر گذار باشد، آن هم بدون این که از تحولات مشابه تاثیر بپذیرد لذا مقامات آمریکایی همیشه به خود حق می داده اند که درباره تحولات کشورها اظهار نظر و در امور داخلی آن ها دخالت کنند. اما گویا دوره پساحقیقت در قرن بیست و یکم برای حاکمان آمریکا هم پیام های ملموسی دارد. شورش روز ششم ژانویه و اشغال کنگره از سوی طرفداران ترامپ را می توان سرآغاز مرحله رسمی این دوره دانست، هرچند که این دوره، در واقع از جنبش وال استریت آغاز شده است اما افق تحولات آمریکا در ۱۲ روز باقی مانده از دوره ترامپ را چگونه می توان ارزیابی کرد؟ واقعیت این است که رئیس جمهور شرور آمریکا در اولین برخورد با شورش، کلمه ای در رد آن نگفت بلکه آن را نتیجه طبیعی انتخابات دانست اما افتضاح اشغال کنگره که با خون ریزی پایان یافت، ترامپ را وادار به عقب نشینی کرد. نطق روز جمعه ترامپ نیز چیزی جز پذیرش شکست در این تلاش متوهمانه نبود. مهم ترین مسئله برای ترامپ، سرنوشت او پس از تحویل قدرت و سپس حفظ تاثیر گذاری خود تا انتخابات سال ۲۰۲۴ است. عقب نشینی ترامپ، تا اندازه ای در پرتو این عامل باید ارزیابی شود. حالا با برخورد اولیه ترامپ پس از شورش که با هیچ منطقی سازگار نبود و اعتبار آمریکا را زیر سوال برد از یک سو و خونین شدن شورش از سوی دیگر، جریان استعفاها در دولت شروع شده است. به رغم سخنرانی روز جمعه برای تغییر شرایط، روند استعفاها می تواند موجب تحریک عصبانیت ترامپ و تکرار رفتارهای ناهنجار او شود. افزون بر این، زمزمه توسل به متمم ۲۵ قانون اساسی برای برکناری ترامپ به صورت محسوسی رو به افزایش است و گفته می شود این ایده در سطوح رسمی و بالا هم مطرح است. مایک پنس معاون رئیس جمهور هرچند در شورش از ترامپ فاصله گرفت اما در این موضوع ناچار است شرایط حزب جمهوری خواه، جایگاه خود و انتخابات سال ۲۰۲۴ را در نظر داشته باشد. دموکرات ها نیز که اکنون با در اختیار گرفتن کامل کنگره جایگاه تثبیت شده ای پیدا کرده اند، تلاش خواهند کرد بهره برداری لازم را از شرایط ترامپ و حزب جمهوری خواه در این بحران انجام دهند. لذا اگر اجرای متمم ۲۵ عملی نباشد، تلاش خواهند کرد گزینه استیضاح را امتحان کنند. تاریخ آمریکا و تجربه نیکسون می گوید رئیس جمهور متهم در چنین شرایطی، استعفا را ترجیح خواهد داد تا با ننگ برکناری روبه رو نشود و ضمنا مزایای پس از دوره خدمت را هم حفظ کند اما ترامپ با روحیه ای که دارد، اگر احساس خطر کند بعید نیست که موج دوم شورش را تحریک کند؛ البته گزینه سومی هم می تواند به عنوان یک راه حل حداقلی مطرح باشد، اجرای عملی یا به اصطلاح دوفاکتوری متمم ۲۵ قانون اساسی؛ به این معنی که دولت و حزب جمهوری خواه به صورت عملی در چند روز باقی مانده از دوره ترامپ، قدرت را از او بگیرد و در اختیار پنس قرار دهد. هرچند تمکین به این گزینه با روحیه ترامپ سازگار نیست اما محدودیت های قانونی و زمانی برای اجرای متمم ۲۵ یا استیضاح ترامپ می تواند به مصالحه بین دو حزب ختم شود. واقعیت این است که تا پیش از شورش، ترامپ حزب جمهوری خواه را تحت الشعاع کاریزما و گستاخی خود قرار داده بود. حزب نیز به نوعی از سر ناچاری با این وضعیت کنار آمده بود اما با شورش اخیر، ترامپ به معضل بزرگ این حزب تبدیل شده است. این شورش، ترامپ را به یک شخصیت درجه دوم و ننگین سیاسی در آمریکا تبدیل کرد. او از سوی دیگر، تبدیل به رهبر بزرگ جریان قوی و نژادپرست نیز شد. این جریان خفته، اکنون با داشتن چنین رهبری جسور و گستاخ که حاضر است همه چیز را قمار کند، رسما و عملا وارد صحنه اجتماعی و سیاسی آمریکا شده است. اگر انرژی این جنبش ادامه پیدا کند، می تواند تعیین کننده سرنوشت انتخابات ۲۰۲۴ باشد. شکاف فزاینده سیاسی و اجتماعی در آمریکا به عنوان میراث ترامپ در صحنه داخلی هم این احتمال را تقویت می کند. هرچند اعتبار اخلاقی و پرستیژ جهانی آمریکا با این شورش به شدت مخدوش شده و این چیزی نیست که به سرعت ترمیم شود. ریچارد هاس رئیس شورای روابط خارجی آمریکا گفته است اگر نقطه ای برای پایان آمریکا مد نظر باشد، این نقطه همان شورش اشغال کنگره است اما همین آمریکای تحقیر شده، برای فرافکنی بحران، تجربه مکرر و تاریخی دارد. قاعدتا درک مشترک دو حزبی نباید مخالف نمایشی برای انحراف توجهات از بحران داخلی آمریکا با هدف اعلان ادامه حضور و حیات آمریکای مقتدر، متحد و موفق باشد. به همین دلیل، احتمال شرارت آمریکا در منطقه و از جمله علیه ایران هنوز تمام نشده است، حتی اگر مایک پنس رهبری عملی آمریکا در روزهای پایانی را در اختیار داشته باشد که در افراط گری، ترامپ دوم است.

سانسور تاریخ!

حذف تصاویر حمله به کنگره آمریکا توسط فیس بوک و توئیتر، حذف خشونت است یا سانسور تاریخ؟!

رعیت نواز – در آخر هفته ای که گذشت، جهان شاهد هجوم هواداران ترامپ و معترضان به نتایج انتخابات به کنگره آمریکا بود. تصاویری که اوج فضاحت و شرمساری آمریکا را در جهان به نمایش گذاشت. معترضان حتی وارد صحن اصلی کنگره آمریکا شدند و تصاویر زیادی از آن در شبکه های اجتماعی دست به دست شد. البته این اتفاق در انتها با کشته شدن چند نفر به دست پلیس و همچنین اعلام حکومت نظامی فعلا خاتمه یافته است اما در این میان نکته حائز اهمیت، واکنش شبکه های اجتماعی بود که خیلی زود با اتحاد باهم وارد کارزار شدند. فیس بوک، یوتیوب و اینستاگرام بعد از ورود معترضان به داخل کنگره دو پیام اینترنتی ترامپ را به دلیل محتوای «غیر واقعی، تکرار ادعای تقلب و ربوده شدن انتخابات و تحریک احساسات هواداران» حذف کردند. در ادامه حتی توئیتر و فیس بوک به غیر از پاک کردن پیام های ترامپ، اکانت او را تعلیق کردند. با این حال این پایان کار نبود و بعد از آن فیس بوک به طور رسمی اعلام کرد که هرگونه محتوای تصویر و فیلم مربوط به اعترافات آمریکایی ها و تسخیر کنگره را حذف می کند! توئیتر هم با رویکرد مشابه اقدام به حذف آثار آبروریزی تاریخی برای آمریکا کرد که دلیل آن را در ادامه مطلب می خوانید.

حذف تاریخ به سبک شبکه های اجتماعی

شاید در نگاه اول با خود بگویید که حذف عکس های حمله به کنگره آمریکا همان طور که پیش از این ادعا شده برای حذف تصاویر خشونت بار از شبکه های اجتماعی باشد، این در حالی است که با نگاهی به تصاویر موجود در این شبکه ها می توان تصاویر خشونت بار زیادی را پیدا کرد و این نشان می دهد که این ادعا دغدغه مدیران شبکه های اجتماعی نبوده است در ضمن در بیشتر تصاویری که از تسخیر کنگره توسط معترضان و اغتشاشگران منتشر شده ردی از خشونت وجود ندارد به جز تعداد اندکی که آن هم توسط پلیس رقم خورده است. پس باید دلیل دیگری پشت این اتفاق نهفته باشد. دلیلی که با نگاهی به تاریخ می شود به آن پی برد. شبکه های اجتماعی با حذف تصاویر درباره تسخیر کنگره توسط هواداران ترامپ و معترضان قصد دارند این بخش از تاریخ را برای آیندگان سانسور کنند. هرچند تاریخ این حادثه را ثبت کرده است اما چندین سال بعد شما هیچ تصویر و ویدئویی از این اتفاق را در فضای مجازی پیدا نمی کنید و آن ها امیدوارند که با این کار رفته رفته این اتفاق رو به فراموشی بگذارد. البته مرور برخی از اتفاقات در فضای مجازی نشان می دهد که پیش از این هم بارها فضای مجازی به سانسور یا تحریف تاریخ پرداخته است.

تجربه هایی از حذف یا تحریف تاریخ

هرچند پلتفرم های شبکه های اجتماعی مدعی هستند که از آزادی بیان حمایت می کنند اما در همین یک سال اخیر، بارها حذف تصاویر شهید سردار سلیمانی و شهید فخری زاده را در برخی از این پلتفرم ها دیده ایم. با این حال به غیر از این اتفاقات با نگاهی به تاریخچه فضای مجازی می بینیم که بعضی اتفاقات را هر قدر هم در اینترنت جست و جو کنیم اثری از آن نمی بینیم. یکی از آن اتفاقات کشتار بیش از ۵۰۰ نفر از مردم گوانجوی کره جنوبی است. به گزارش ایسنا در اواسط قرن ۲۰ یعنی دهه ۸۰ میلادی حدود ۵۰۰ نفر از مردم گوانجو در حالی که به حضور نظامیان آمریکایی در کشورشان معترض بودند، گلوله باران شدند ولی در فضای مجازی تصویری از این اتفاق دیده نمی شود.

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف‌های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ ایتا، آی‌گپ، سروش: ۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰ نمابر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

• شرکت مخابرات اول بیاد سیم های تلفنی رو که شش ماهه سرقت رفته، وصل بکنه بعد پیامک بزنه و ما را به خاطر بدهی، تهدید به سلب امتیاز بکنه. آخه نمی دونم تلفن قطع شده از کجا بدهی بالا میاره؟

• آقای روحانی گفت ما طوری کالاهایی مثل برنج، روغن و... را گران کردیم که خیلی ها اصلا نفهمیدند چطوری شد. ما که حرف مان به گوش ایشان نمی رسه شما بنویسید که مردم کمرشان شکسته و خرد شده. این شمایید که نمی فهمید مردم نایی برایشان نمانده....(یک بازنشسته)

• من هر روز صبح که می رم روزنامه بگیرم یک شیر پاکتی کوچک هم می گیرم. دو روز پیش، سه هزار تومان بود. دیروز سه هزار و ۵۰۰ و امروز پنج هزار تومان شده بود! واقعا متاسفم! برای اطلاع مسئولین عزیز که دم از شرف می زنن.

• هر جای دنیا بودیم آن مسئولی را که این مقدار تورم بر مردم تحمیل کرده دادگاهی می کردند. این جا اما رئیس جمهورمان بعد از ۵۰۰ درصد که بر مردم تحمیل کرده تازه می گوید کاری کردیم که مردم گرانی را حس نکنند!

• عوارض خروج از کشور در سال ۱۴۰۰ برای هر نفر ۴۰۰ هزار تومان شده! دولت درآمد خودش از مردم رو بر پایه دلار آمریکا بالا می بره، ولی یارانه رو بر پایه پول ونزوئلا حساب می کنه!

• قیمت کالاها چند مرتبه در سال به صورت رسمی و غیر رسمی به طور روزشمار افزایش می یابد. این عمل منطقی است اما افزایش حقوق کارگر و مستمری بگیر غیر منطقی است!

• در جولان بی مهار قیمت ها هر ساعت یک قلم از سفره کوچک و خالی مستمری بگیران تامین اجتماعی پر می کشد، گویا سواره ها از حال و روز ناخوش پیاده ها و سیلی سرخ و شرمگین آن ها بی خبرند.

• این چه سهام عدالتی است؟ سودی که ندارد هیچ، هرچند وقت یک بار برای پر کردن جیب خودشان همه سهامداران را به کافی نت می کشانند. سجام هم دام دیگری است.

• کاش کمی به فکر پسران دانشجوی ترم آخری باشید. همه درس های تخصصی مانده. با این کرونا و کلاس های مجازی شاید نتوانیم همه را پاس کنیم. لااقل در یک طرح موقتی مدت سال های تحصیلی را به ۱۳-۱۴ ترم برسانید تا پسران دانشجو مشکل سربازی نداشته باشند و بتوانند درس شان را بخوانند. چرا این قدر به مردم استرس وارد می کنید؟

• جالبه توی قسمت حراج سیب زمینی کسی را که ماه پیش توسط پلیس تیر خورده به چه دلیل آزاد کردن که دوباره دزدی کنه؟ اون هم کامیون با بار سیب زمینی بدزده؟

• ایران خودرو ی خراسان گفته ۱۵ هزار خودرو آماده تحویله اما تریلی برای حمل نیست! اونی که بخواد کاری بکنه راهش رو پیدا می کنه. کسی که نخواد بهونه اش رو جور می کنه. اگر بخوان خودرویی تحویل بدن تریلی، راه آهن، کامیون، گاری و... پیدا می کنند. اصلا به مشتری ها بگن به جای نمایندگی از کارخونه تحویل بگیرین. مردم با سر می رن به خدا!

• روزنامه ورزشی تون کلا شده تبلیغ! اون گوشه و کنارها که خالیه دو تا مطلب هم چاپ می کنین!

• این حکومت نمی تواند یا نمی خواهد که یک سردار سلیمانی هم برای مبارزه با فقر و فساد و رانت و مسئولان دزد و اختلاس های نجومی و... داشته باشد؟

• همیشه از خودم می پرسم چرا مسائل و مشکلات کشور را مردم عادی هم بهتر پیش بینی می کنند و هم راه حل آن را ارائه می دهند؟ مگر مسئولین چه مشکلی دارند که درک و فهم شان در سطح عوام نیست؟

• در روزهایی که سهام یک شرکت دولتی (حکشتی) در زیان بود مقداری خریدم الان بعد از حدود یک سال ۷۸ درصد زیان کرده، موندم قیمت گذاری اون زمان شرکت چی داشته که الان نداره و پول مثلا ۱۰۰ میلیون من شده ۲۲ میلیون؟ در حالی که در بازار همه چی سه برابر شده، بورس کفار فکر کنم از بورس ما قانونمندتره.

• کمتر از یک ماه قبل در صفحه حوادث قضیه دستگیری سارقی را که حین تعقیب و گریز پلیس زخمی شده بود، خواندیم و حالا همان دزد آزاد شده و با همان دست و پای زخمی یک کامیون با بار ش را سرقت کرده! آیا اصلا کسی پرونده ایشان را خوانده و بعد او را آزاد کرده؟

• دزدی کابل های تلفن خیلی زیاد شده. پلیس نمی خواد کاری بکنه؟

• درباره صحبت های یکی از نمایندگان محترم مجلس که لازم است دست سارقان خرد و پا قطع شود باید گفت چنان چه رونق اقتصادی و اشتغال جان بگیرد دیگر نیازی به این گونه مجازات ها نخواهد بود.

• مگر خود دولت بیل به کمرش خورده بود که نمی توانست با ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی مایحتاج مردم را وارد کند و گوشت را به دست گربه سپرده بود؟ این موضوع را من روستایی کم سواد می دانم که؛ کس نخارد پشت من جز ناخن انگشت من. دولت چگونه تاکنون این راه اشتباه را می رفته و هیچ کس هم به این کار غلط او انتقاد نکرده است؟

• آقایان مسئول سهام عدالت! بدانید هم خدا و هم آخرت هست! ما که سواد درست و حسابی نداریم. از موقعی که این سهام را دادید دست کم ۵ یا ۶ بار به بهانه های مختلف مردم را به صف می کنید و پول می گیرید. ما دو سال قبل سه روز صف ایستادیم تا شماره شبا و شماره موبایل به نام دادیم. باز حالا روز از نو نقطه سرخط... به خدا قسم امروز پسرم گفت پول بده برم کافی نت گفتم ندارم.

• یه خواهشی از تون دارم. شما که این همه زحمت می کشید که صد البته دستتون درد نکنه، مطالبی هم درباره درمان بیماری دیابت و پیشگیری از آن و همچنین بیماری های دیگه از قبیل درمان چاقی و لاغری بنویسید.

پاسخ: مخاطب گرامی! مستحضر باشید که در صفحه سلامت از ضمیمه زندگی سلام هر روز مطالبی با این موضوع منتشر می شود.

برگزاری آیین بزرگداشت جان‌باختگان هواپیمای اوکراینی

آیین بزرگداشت جان باختگان هواپیمای اوکراینی در بولوار مشاهیر بهشت زهرا(س) برگزار و ۱۷۶ نهال به یاد جان باختگان این حادثه غرس شد. پیروز حناچی شهردار پایتخت، حجت الاسلام سید محسن محمودی رئیس شورای هماهنگی سازمان تبلیغات اسلامی استان تهران و زهرا نژادبهرام عضو شورای شهر تهران از دیگر حاضران این آیین بودند که با مشارکت سپاه تهران، سازمان بهشت زهرا(س) و سازمان بوستان ها و فضای سبز پایتخت برگزار شد. همزمان به منظور گرامی داشت یاد و خاطره قربانیان این سانحه، ویدئو مپینگ برج آزادی توسط شهرداری تهران اجرا شد. همچنین خانواده‌های جان‌باختگان هواپیمای اوکراینی در سالگرد سرنگونی این هواپیما در فرودگاه «امام خمینی» تهران و محل انهدام هواپیما حضور یافتند و خواستار دادخواهی شدند. آنان در بخشی از فرودگاه به عنوان آخرین محلی که از آنان خداحافظی کرده بودند، با قرار دادن عکس‌های این جان باختگان و گذاشتن دسته گل هایی گرد هم آمدند.

گزارش دادستان نظامی تهران از سیر پرونده سقوط هواپیمای اوکراینی

دادستان نظامی تهران در سالگرد واقعه تلخ سقوط هواپیمای اوکراینی و جان باختن تعدادی از هم‌وطنان و اتباع سایر کشورها به ابعاد جدیدی از رسیدگی به این پرونده پرداخت. به گزارش ایرنا، غلامعباس ترکی ضمن عرض تسلیت به خانواده های شهدای سانحه از اتمام بررسی های هفت گروه کارشناسی نظامی و سازمان هواپیمایی کشوری درباره فرضیه‌های مختلف در خصوص علل وقوع سانحه خبر داد و گفت: بخشی از این احتمالات ناظر بر عملکرد هواپیما، خلبان و کروی پروازی بود و بخشی دیگر به مسائلی مانند خرابکاری، فریب دشمن، تأثیر سایبر الکترونیک و جنگ الکترونیک بر هواپیما و سامانه های پدافندی و همچنین عملیات لیزری و انفجار در داخل هواپیما اختصاص داشت. دادستان نظامی تهران افزود: کاربران سامانه در واقع هواپیمای اوکراینی را به عنوان جسم پرنده در خارج از مسیر باند پروازی می دیدند و چون رادار آن قادر به تشخیص هواپیما از سایر اجسام پرنده نبوده، وضعیت برای آن ها این گونه تداعی شده که هدف متخاصمی به سمت تهران در حال حرکت است. اگر کاربر و فرمانده سامانه دقت لازم را به خرج می دادند این حادثه اتفاق نمی افتاد. وی افزود: با پیگیری های مستمر سازمان قضایی نیروهای مسلح و مساعدت دولت و نیروهای مسلح، مبلغ ۱۵۰ هزار دلار بابت غرامت و خسارت هر جان باخته تأمین شد. وی افزود: در فرایند تحقیق، افرادی به عنوان مقصر از جهت بی احتیاطی و بی مبالاتی و رعایت نکردن نظامات و مقررات، متهم شناخته شدند و اکنون تنها یک متهم در بازداشت است و سایرین با تودیع وثیقه و سایر قرارهای مناسب آزاد شده اند. علاوه بر آن، تا کنون خانواده گران قدر بیش از ۱۳۰ شهید سانحه تحت پوشش بنیاد شهید قرار گرفته اند و مراحل اداری مربوط در حال انجام است.

خاندان محترم قاسمی راد (اطمینان)
با قلبی آکنده از اندوه درگذشت
مرحوم مغفور حاج محسن قاسمی راد
را به خانواده محترم ایشان تسلیت عرض می نماییم.
از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و اجر جزیل خواستاریم.
مجتمع کشت و صنعت خُرم- هاتفی اولائی

خاندان محترم امین و استکانی
جناب آقای حاج علی اعظمی
درگذشت بزرگ خاندان
حاج محمدجواد امین
را صمیمانه تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال رحمت واسعه الهی برای آن مرحوم و صبر و شکیبایی برای شما و بازماندگان محترم آرزومندیم.
محلوجی - زابلی مقدم - حنائی

خاندان محترم امین و استکانی
درگذشت بزرگ خاندان مرحوم مغفور
آقای حاج محمدجواد امین
را تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم غفران و رحمت الهی و جهت بازماندگان صبر و شکیبایی از خداوند منان خواستاریم.
احمد عرفانی و بانو

جناب آقای حاج محمدرضا امین
سرکار خانم سعیده عرفانی
جناب آقای مهندس امیرعباس امین
جناب آقای دکتر اسماعیل موسوی
سرکارخانم مهدیه امین
درگذشت تأسف بار بزرگ خاندان **مرحوم آقای حاج جواد امین**
را صمیمانه تسلیت عرض نموده، صبر و شکیبائی برایتان آرزومندیم.
احمد عرفانی و بانو - سارا عرفانی - یزدان صدیقی

خانواده های محترم امین و استکانی
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت بزرگ خاندان ، مرحوم مغفور
آقای حاج محمدجواد امین
را تسلیت عرض نموده ، از خداوند منان برایتان صبر و اجر خواستاریم.
خانواده مرحوم حاج رجبعلی عزیزی

خانواده های محترم امین و استکانی
جناب آقای حاج محمدرضا امین
سرکار خانم سعیده عرفانی
جناب آقای مهندس امیرعباس امین
جناب آقای دکتر اسماعیل موسوی
سرکار خانم مهدیه امین
مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده، در غم شما شریکیم.
سمانه عرفانی- محمود و عسل عزیزی